

Số: /BC-ĐDBQH

Đồng Tháp, ngày tháng 7 năm 2024

BÁO CÁO

Tổng hợp ý kiến đóng góp Luật Di sản văn hóa (sửa đổi)

Thực hiện chỉ đạo của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc tổ chức lấy ý kiến đóng góp dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) dự kiến trình Quốc hội cho ý kiến tại kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV. Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Đồng Tháp tổng hợp nội dung góp ý như sau:

1. Về giải thích từ ngữ

- Đa số ý kiến đề nghị làm rõ khái niệm “di sản văn hóa phi vật thể” do dự thảo quy định về khái niệm này rất khái quát, khó hiểu; khái niệm “danh lam thắng cảnh” cần nghiên cứu định nghĩa khác và không gắn với yếu tố công trình kiến trúc có giá trị lịch sử, văn hóa, thẩm mỹ, khoa học.

- Một số ý kiến đề nghị làm rõ cụm từ “người thực hành” (khoản 18 Điều 3).

2. Về sở hữu di sản văn hóa

- Nhiều ý kiến đề nghị Điều 4 dự thảo Luật cần quy định cụ thể thẩm quyền, tiêu chí công nhận loại hình sở hữu đối với di sản văn hóa; nguyên tắc quản lý, bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa; giải quyết tranh chấp về quyền sở hữu đối với di sản văn hóa (nếu có).

- Có ý kiến đề nghị tách bạch giữa sở hữu toàn dân, sở hữu chung, sở hữu riêng, làm rõ hơn các loại hình sở hữu di sản văn hóa.

3. Về chính sách của Nhà nước về di sản văn hóa

- Đa số ý kiến đề nghị tiếp tục nghiên cứu, xây dựng các chính sách có trọng tâm, trọng điểm và bền vững; bảo đảm quyền, lợi ích chính đáng và sự tham gia của cộng đồng, người dân; phù hợp với yêu cầu thực tế và tính đặc thù trong bảo vệ, phát huy giá trị từng loại hình di sản văn hóa.

- Một số ý kiến đề nghị rà soát các chính sách, nhất là chính sách về đầu tư, hỗ trợ của Nhà nước; chính sách xã hội hóa, ứng dụng khoa học công nghệ, chuyển đổi số, phát triển nguồn nhân lực... về di sản văn hóa.

4. Về các hành vi bị nghiêm cấm (Điều 8)

- Nhiều ý kiến đề nghị cân nhắc, xem xét nội dung tại khoản 1 Điều 8 về hành vi sai lệch di sản văn hóa. Trên thực tế, khi trình diễn, thực hành một số loại hình di sản phi vật thể, cần có sự cải biên cho phù hợp. Điều này có thể bị coi là hành vi bị nghiêm cấm là chưa phù hợp.

- Có ý kiến đề nghị bổ sung hành vi cấm lấn chiếm đất đai, cảnh quan, mặt bằng, công trình thuộc di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh tại khoản 9 Điều 8.

5. Về kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể và danh mục di sản văn hóa phi vật thể (Điều 10)

- Đa số ý kiến đề nghị cân nhắc về tính khả thi đối với quy định mốc thời gian kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể ở địa phương 05 năm một lần và Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức tổng kiểm kê trên toàn quốc 10 năm một lần.

- Một số ý kiến đề nghị bỏ cụm từ “định kỳ 05 (năm) một lần” vì khoản 1 quy định hoạt động kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể được tiến hành thường xuyên, liên tục, hàng năm.

6. Về chính sách đối với nghệ nhân, chủ thể của di sản văn hóa phi vật thể (Điều 13)

- Nhiều ý kiến đề nghị đánh giá tác động, điều kiện bảo đảm về nguồn lực tài chính đối với quy định nghệ nhân nhân dân, nghệ nhân ưu tú được hưởng trợ cấp hàng tháng, hỗ trợ tiền đóng bảo hiểm y tế, hỗ trợ chi phí mai táng.

- Một số ý kiến đề nghị quy định rõ mức hưởng trợ cấp sinh hoạt hằng tháng, hỗ trợ tiền bảo hiểm y tế. Trường hợp nghệ nhân được hưởng nhiều chính sách thì chỉ được lựa chọn chính sách hỗ trợ cao nhất để tránh chồng lấn.

7. Về bảo vệ, phát huy các di sản văn hóa phi vật thể đã được ghi danh (Điều 16)

Đa số kiến đề nghị cân nhắc quy định theo hướng việc xây dựng đề án bảo vệ, phát huy các di sản văn hóa phi vật thể sẽ được thực hiện từ giai đoạn đề xuất ghi danh và xác định là một tiêu chí hay điều kiện để được ghi danh; đề nghị bổ sung các biện pháp bảo vệ các di sản văn hóa phi vật thể đã được ghi danh.

8. Về tiêu chí nhận diện danh lam thắng cảnh (Điều 21)

Đa số ý kiến đề nghị thêm cụm từ “các di tích này đã được chứng minh bằng các tài liệu, chứng cứ khoa học hoặc trong trường hợp cần thiết theo quy định pháp luật” vào điểm a khoản 1 Điều 21 nhằm kết hợp giữa quy định của pháp luật và hồ sơ, chứng cứ khoa học.

9. Về xếp hạng và hủy bỏ quyết định xếp hạng di tích (Điều 24)

- Có ý kiến cho rằng dự thảo quy định trình tự, thủ tục hủy bỏ quyết định xếp hạng di tích thực hiện theo khoản 2 Điều 24, trong khi khoản 2 lại quy định về trình tự, thủ tục, hồ sơ xếp hạng di tích; đề nghị chỉnh lý lại cho phù hợp.

- Có ý kiến đề nghị bổ sung một điều quy định về nguyên tắc lập, quản lý, điều chỉnh hồ sơ khoa học di tích.

10. Về khu vực bảo vệ di tích, nguyên tắc xác định phạm vi và cấm mốc giới các khu vực bảo vệ di tích (Điều 25)

- Nhiều ý kiến cho rằng quy định về khu vực bảo vệ II chưa chặt chẽ; cần quy định cụ thể các trường hợp khác được cơ quan có thẩm quyền về văn hóa xác định di tích không có khu vực bảo vệ II là trường hợp nào; các tiêu chí để xác định khu vực bảo vệ I, khu vực bảo vệ II.

- Có ý kiến cho rằng việc xác định khu vực bảo vệ di tích trên bản đồ địa chính (khoản 4) là chưa đầy đủ, khó tiếp cận, đề nghị bổ sung xác định trên bản đồ quy hoạch chi tiết và quy hoạch phân khu về xây dựng đã được xác; bổ sung cụm từ “hoặc trong hồ sơ quy hoạch di tích được cấp có thẩm quyền phê duyệt và phải được cấm mốc giới trên thực địa”.

Trên đây là báo cáo tổng hợp ý kiến đóng góp dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) của Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Đồng Tháp./.

Nơi nhận:

- Văn phòng QH;
- Các vị ĐBQH;
- LĐ Văn phòng;
- Lưu VT (Th).

**TM. ĐOÀN ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI
KT. TRƯỞNG ĐOÀN
PHÓ TRƯỞNG ĐOÀN**

Trần Văn Sáu